

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 april 2019

WETSVOORSTEL

**tot oprichting van een Federaal Instituut
voor de bescherming en de bevordering
van de rechten van de mens**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 3670/ (2018/2019):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Becq, de heren Terwingen en Van Peteghem, mevrouw Van Hoof en de heer Miller.
- 002: Amendement.
- 003: Wijziging indiener.
- 004: Amendementen.
- 005: Verslag van de eerste lezing.
- 006: Artikelen aangenomen in eerste lezing.
- 007: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 avril 2019

PROPOSITION DE LOI

**portant création d'un Institut fédéral
pour la protection et la promotion
des droits de l'Homme**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 3670/ (2018/2019):

- 001: Proposition de loi de Mme Becq, MM. Tervingen et Van Peteghem, Mme Van Hoof et M. Miller.
- 002: Amendement.
- 003: Modification auteur.
- 004: Amendements.
- 005: Rapport de la première lecture.
- 006: Articles adoptés en première lecture.
- 007: Amendements.

11286

Nr. 22 VAN MEVROUW BECQ c.s.

Art. 11

Paragraaf 1 vervangen als volgt:

“§ 1. De Raad van bestuur is samengesteld uit twaalf leden, aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers, van wie er maximaal twee derde hetzelfde geslacht hebben en van wie er zes tot de Nederlandse taalrol en zes tot de Franse taalrol.

Ten minste één lid moet het bewijs leveren van de kennis van het Duits.

De taal waarin de kandidatuur is ingediend bepaalt de taalrol.”

N°22 DE MME BECQ ET CONSORTS

Art. 11

Remplacer la paragraphe 1er par ce qui suit:

“§ 1er. Le Conseil d’administration est composé de douze membres, désignés par la Chambre des représentants, dont au maximum deux tiers sont du même sexe, et dont six appartiennent au rôle linguistique néerlandophone et six au rôle linguistique francophone.

Au moins, un membre doit justifier une connaissance de l’allemand.

La langue de soumission de la candidature détermine le rôle linguistique.”

Sonja BECQ (CD&V)
 Vincent VAN PETEGHEM (CD&V)
 Véronique WATERSCHOOT (Ecolo-Groen)
 Ahmed LAAOUEJ (PS)
 Jean-Jacques FLAHAUX (MR)
 Georges DALLEMAGNE (cdH)
 Dirk VAN der MAELEN (sp.a)
 Karinne LALIEUX (PS)

Nr. 23 VAN MEVROUW **WATERSHOOT c.s.**
(subamendement op amendement nr. 3)

Art. 3

In het voorgestelde lid, de woorden “Op het niveau van de Federale Staat en de deelstaten coördineert het Instituut de dialoog en de samenwerking” **vervangen door de woorden** “*Op het niveau van de Federale Staat en de deelstaten coördineert het Instituut de dialoog en werkt het samen*”.

N°23 DE MME WATERSHOOT ET CONSORTS
(Sous-amendement à l'amendement n° 3)

Art. 3

À l'alinéa proposé, remplacer les mots “Il coordonne au niveau de l'État fédéral et des entités fédérées le dialogue et la coopération” **par les mots** “Il coordonne au niveau de l'État fédéral et des entités fédérées le dialogue et coopère”.

Véronique WATERSHOOT (Ecolo-Groen)
Jean-Jacques FLAHAUX (MR)
Georges DALLEMAGNE (cdH)

Nr. 24 VAN MEVROUW WATERSHOOT c.s.
(ter vervanging van amendement nr. 13)

Art. 6

In § 4, initio, de woorden “Het Instituut is gemachtigd om” vervangen door de woorden “Onverminderd artikel 17, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, is het Instituut gemachtigd om”.

VERANTWOORDING

Het Instituut moet beschikken over een transversale adièringsbevoegdheid, in overeenstemming met zijn transversale taak en met de transversale aard van de mensenrechten.

Bij de wet van 21 december 2018 houdende diverse bepalingen betreffende justitie werd artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek in die zin aangevuld dat “een rechtspersoon, die de bescherming beoogt van de rechten van de mens of fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale instrumenten die België binden”, in rechte mag optreden voor de gewone rechtscolleges, “onder de volgende voorwaarden:

1° het maatschappelijk doel van de rechtspersoon is van bijzondere aard, onderscheiden van het nastreven van het algemeen belang;

2° de rechtspersoon streeft op duurzame en effectieve wijze dit maatschappelijk doel na;

3° de rechtspersoon treedt op in rechte in het kader van dat maatschappelijk doel, met het oog op de verdediging van een belang dat verband houdt met dat doel;

4° de rechtspersoon streeft met zijn rechtsvordering louter een collectief belang na”.

Het ware wenselijk mocht ook het Federaal Instituut voor de rechten van de mens (FIRM) over die bevoegdheid beschikken. De tekst van artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek zou trouwens al op die manier kunnen worden opgevat, aangezien het FIRM rechtspersoonlijkheid heeft en het “de bescherming beoogt van de rechten van de mens of fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale instrumenten die België binden”, wat een maatschappelijk doel

N°24 DE MME WATERSHOOT ET CONSORTS
(en remplacement de l'amendement n° 13)

Art. 6

Au paragraphe 4, initio, remplacer le mot “L’Institut” par les mots “Sans préjudice de l’article 17, alinéa 2, du Code judiciaire, l’Institut”

JUSTIFICATION

L’Institut doit disposer d’une compétence de saisine transversale, correspondant à sa mission transversale et au caractère transversal des Droits humains.

La loi du 21 décembre 2018 portant des dispositions diverses en matière de justice a complété l’article 17 du Code judiciaire afin de permettre à “une personne morale, visant à protéger des droits de l’homme ou des libertés fondamentales reconnus dans la Constitution et dans les instruments internationaux qui lient la Belgique”, d’agir devant les juridictions ordinaires “aux conditions suivantes:

1° l’objet social de la personne morale est d’une nature particulière, distincte de la poursuite de l’intérêt général;

2° la personne morale poursuit cet objet social de manière durable et effective;

3° la personne morale agit en justice dans le cadre de cet objet social, en vue d’assurer la défense d’un intérêt en rapport avec cet objet;

4° seul un intérêt collectif est poursuivi par la personne morale à travers son action”.

Il serait opportun que l’Institut fédéral des droits Humains (IFDH) puisse également exercer cette compétence. Le texte même de l’article 17 du Code judiciaire pourrait d’ailleurs être lu comme l’y autorisant déjà, car l’IFDH a la personnalité juridique et a bien pour objet de “protéger des droits de l’homme ou des libertés fondamentales reconnus dans la Constitution et dans les instruments internationaux qui lient la Belgique”, un objet social de nature particulière. Pour raisons de clarté,

van bijzondere aard is. Ter wille van de duidelijkheid is het evenwel beter dat de wet waarbij het FIRM wordt opgericht, zulks uitdrukkelijk stelt.

Aangezien het FIRM (overeenkomstig artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek) de verdediging van een collectief belang en niet van een individueel belang zou nastreven, kan het die bevoegdheid worden verleend om individuele klachten te ontvangen en die op te volgen.

Het is aangewezen in de wet uitdrukkelijk te bepalen dat het FIRM rechtszaken aanhangig kan maken bij het Grondwettelijk Hof, de Raad van State en bij de hoven en rechtbanken, met inachtneming van de in artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek vermelde regels.

il est cependant plus approprié que la loi créant l'IFDH soit explicite à ce propos.

Dès lors que, conformément à l'article 17 du Code judiciaire, l'IFDH agirait pour la défense d'un intérêt collectif, et non pour la défense d'un intérêt individuel et celui-ci pourrait se voir reconnaître cette compétence de recevoir des plaintes individuelles et d'en assurer le suivi.

Il est souhaitable que la loi précise explicitement que l'IFDH peut intenter des actions en justice aussi bien auprès de la Cour constitutionnelle, qu'auprès du Conseil d'État ainsi qu'auprès des cours et tribunaux, moyennant le respect des règles posées par l'article 17 du Code judiciaire.

Véronique WATERSCHOOT (Ecolo-Groen)
Sonja BECQ (CD&V)
Vincent VAN PETEGHEM (CD&V)